

Rời tro theo gió

Tác Giả: Nguy&#n T&#ng Thi&t

Thứ Hai, 29 Tháng 8 Năm 2011 19:51

Con trai Nh&t Linh viết về t&#ng Ngô Quang Tr&#ng: Rời tro theo gió... trên đ&nh đèo H&i Vân... ý nguy&n c&a ng&#i đã khuất g&i lên trong tôi hình &nh v&a bi hùng l&i v&a lãng m&n

Tôi gặp anh t&t c& b&n l&n. B&n l&n đó tr&i dài h&n ba th&p niên. Không nghi&u. Đã th& d&ng nh& trong c& b&n l&n đó ngoài cái g&t đ&u chào chúng tôi không h& trao đ&i v&i nhau l&y m&t ti&ng. Anh v&n ít l&i. Còn tôi thì e dè. Tôi v&n có tính r&t ng&i b&t chuy&n v&i m&t ng&#i n&i ti&ng, đ&c bi&t n&u ng&#i &y l&i là ng&#i có quy&n th&. Trong thâm tâm tôi bi&t n&u tôi m& chuy&n thì anh cũng s& vui v& b&t chuy&n ngay. Đ&ng sau g&ng m&t l&m l&i ít nói &y anh là ng&#i r&t bình đ&. Nh&ng l&n nào cũng th& sau cái g&t đ&u chào, tôi không bao gi& c&t ti&ng. Đ& đ&n bây gi& ng&#i tr& c bàn máy vi tính m&t bu&i sáng mùa thu mi&n Tây B&c n&c M&, tôi viết đôi dòng v& anh mà lòng không kh&i g&n chút nu&i ti&c: bài viết c&a tôi vì th& s& không ghi l&i m&t m&u đ&i tho&i nào, dù ng&n, đ& làm k& ni&m gi&a anh và tôi. Mà nào gi&a chúng tôi đâu có ph&i ng&#i xa l& gì cho cam? Anh là ngu&i r&t thân c&n trong đ&i gia đình Nguy&n T&#ng chúng tôi, là ch&ng c&a ng&#i em h& tôi, tr&ng n& c&a nhà văn Th&ch Lam.

Tôi nh& l&i hình &nh anh trong b&n l&n gặp &y. B&n l&n thì có đ&n ba anh hi&n lên tr& c ly r&u. Đó cũng là hình &nh cha tôi th&ng thoáng hi&n m&i l&n tôi nh& v& ông. Tr& c ly r&u anh tr&m ngâm yên l&ng. Cha tôi cũng th&. Và bao gi& cũng v&y m&i l&n nghĩ v& anh lòng tôi không kh&i có ng&m m&t s& h&nh đi&n th&m kín r&ng dòng h& tôi có đ&c m&t ng&#i r& nh& anh n&i ti&ng là ng&#i thanh liêm. Cách đây sáu năm khi tái b&n cu&n truy&n c&a cha tôi, cu&n Giông Sông Thanh Th&y, tôi đã viết l&i đ& t&ng anh trên trang đ&u cu&n sách nh&ng l&i th&t lòng: “T&ng anh Ngô Quang Tr&ng, v&i c& t&m lòng quý m&n và ng&ng m&”.

C& duyên nào mà m&t v& t&ng l&ng danh c&a quân l&c mi&n Nam Viết Nam l&i k&t duyên v&i cô con gái l&n c&a nhà văn tài hoa nh&t T& L&c Văn Đoàn? Tôi không bi&t nghi&u đ& tr& l&i th&t đúng cho câu h&i này. Ng&#i có th&m quy&n tr& l&i là bà Tr&ng. Mang dòng máu c&a nhà văn Th&ch Lam tôi nghĩ Nhung n&u mu&n viết cũng s& đ& thôi. Tôi cũng không có ý đ&nh viết h&i ký v& anh vì th&t tình tôi không bi&t nghi&u. Ch& xin ghi l&i đây đôi chút k& ni&m v&i anh trong đ&m l&n gặp g& hi&m hoi.

Rồi tôi theo gió

Tác Giả: Nguy&#n T&#ng Thi&t
Thứ Hai, 29 Tháng 8 Năm 2011 19:51

Tr&#c khi gặp anh &n đầu tiên vào năm 1962 tôi đã nghe lan truyền câu chuyện về một mối tình tay ba của hai sĩ quan trẻ thuộc hai binh chủng khác nhau của QLVNCH, một không quân và một thủy dä, và cô con gái &n của một nhà văn nổi tiếng. Hai quân nhân cùng yêu một cô gái. Đó là chuyện tình trong cuộc chiến. Đi&#m để biết hơn &i là đôi bạn rất thân nhau. Tr&#c cái chết có thể đến bất cứ khi nào, họ giao &c với nhau trong tình bạn là như những người nào không muốn sống trong thì những người kia nguy&#n sự sống để chăm lo cho cô gái kia. Những phi công sau đó trên máy bay và đến nay nhiều đã để cô em họ tôi gặp &n &n của để &i anh Tr&#ng. Sau này nhiều &n gặp Nhung tôi toàn hỏi Nhung về câu chuyện tình này có đúng sự thật hay không, nhưng tôi &i thôi không hỏi. Và tôi đó là một huyền thoại đẹp, hãy cố để nguyên về những thứ trong trí tưởng tượng của tôi.

Năm 1962 tôi ở Sài Gòn và dạy học tại trường trung học Minh Tân ở Biên Hòa. Một bạn anh Tri&#u tôi, hiểu trường trường Minh Tân, cho tôi ở Biên Hòa về Sài Gòn trên chiếc xe lambretta của anh. Đến Thủ Đức anh tôi đến ghé thăm Nhung lúc này đang ở đó. Trong lúc nói chuyện về Nhung thì có tiếng xe đi ngoài cửa. Tôi nhìn ra. Trên xe jeep một sĩ quan bạn đến dù thủy xu&#ng. Hai bông mai trên ve áo trẻ. Anh Tr&#ng lúc &y gặp bạn Trung úy trưởng Tiểu đoàn phó Tiểu đoàn 5 Thủy D&#u. Anh những &m thực, những da ngâm đen, khuôn mặt s&#n sùi kh&#c kh&#. Cảm tưởng đầu tiên của tôi là anh không những không đẹp trai, &i không có cái “t&#ng” hùng của một quân nhân. Trí tôi lúc &y thoáng hiểu câu chuyện tình tay ba và tôi hình dung khuôn mặt anh chàng phi công trẻ trẻ chắc là phải hào hoa và đẹp trai hơn anh Tr&#ng.

Năm 1967 tôi gặp anh Tr&#ng &n thì trên ve áo trẻ của anh hai bông mai đã thay thế bằng một ngôi sao. Anh đã lên t&#ng! Những sĩ quan tôi trông không có “t&#ng” &y, năm năm sau đã để &c thăng t&#ng trong một thời gian ngắn &c. Trong họ tôi biết đến có &i đến đây là &i khi anh Tr&#ng &y Nhung thì nhớ &i gặp gió &ng binh nghiệp của anh lên vùn v&#t. Tôi một Trung úy Tiểu đoàn phó Tiểu đoàn 5 Thủy D&#u anh bây giờ là Chuẩn t&#ng Sĩ đoàn trưởng Sĩ đoàn 1 Bộ Binh. Năm &y ở Sài Gòn tôi bay ra Huế hai tuần & và tá túc tại &i học xá Nam Giao, &i mà hai năm trước tôi đã &ng là sinh viên &i trú để theo học ở Đ&i Học Khoa Học Huế. Ở Nam Giao tôi đi & đến thăm cô em họ, lúc này đã khó gặp vì & một &i rất “kín cửa cao t&#ng”. Tôi định của t&#ng Tr&#ng là một biệt thự trên đường Lê Thánh Tôn gần nhà bạn &i Huế. Chung quanh tòa nhà giây thép gai giăng &y, & bên góc là bên lô cốt thi&#t &p bên những bao cát và những hàng súng ch&#a ra & & châu mai. Những lính gác cửa vào trong nhà báo và Nhung đã ra &n cửa để &i tôi. Chúng tôi đang nói chuyện & sa lòng thì anh Tr&#ng về. Trông anh một nh&#c nh&#ng oai phong hơn &n &n tôi gặp anh 5 năm trước. Thu&# &y tôi &a nh&#p ngũ, &n còn là sinh viên, dù &y trông anh tôi cũng có cảm giác &i kh&#p. Không biết có phải vì ngôi sao trên ve áo anh &i thì &y anh oai & hơn không. Tôi để &y chào anh trong lúc Nhung nói về anh Tr&#ng: “Anh Thi&t, con bác Tam &y!”. Anh không nói gì, chỉ kh&#p &t &u, &i &ng &ng ra & &u &n &i có &t &y chai Martell có ngâm những & sâm bên trong, anh rót &u vào ly &i &m ly &u trên tay không &ng, anh & &i &c &i &c

Rời tro theo gió

Tác Giả: Nguyán Táng Thiát
Thứ Hai, 29 Tháng 8 Năm 2011 19:51

---

lui trong phòng khách, đứng cúi nhìn sàn nhà và mắt đắm chiêu suy nghĩ.

Năm 1970 khi tôi gặp lại anh lần thứ ba thì tôi đã là một quân nhân. Sau bị nhốt ở Trại Mưu Thân tôi nhập ngũ khóa 2/68 Trại Địch. Ra trường tôi phục vụ ngành Chiếm Tranh Chính Trị tại Trại Công CTCT ở Sài Gòn. Năm kỷ niệm ngày gặp lại tôi thím Sáu tôi tức là bà Thành Lam một tôi đi viếng thím trong bộ quân phục. Quan tài thím đặt tại đình trường Trại trong căn xá sĩ quan Chí Hòa. Hai hàng chúng tôi đứng chót hai bên quan tài đặt chính giữa phòng khách. Xe jeep đứng trước cửa. Anh Trường bước vào. Bên chiếc mũ lưỡi trai cầm tay – chiếc mũ gắn hai ngôi sao đen – anh đứng yên lặng trước quan tài một vài phút. Đứng bên này quan tài, đứng một anh lần đứng trong tay một quân nhân, một Thiệu úy trước một Thiệu trưởng, tôi cảm nhận tất cả cái trọng trách lao động và trường Trại Lữ Quân Đoàn IV, quân khu IV, hiện trên gương mặt khốc liệt của anh. Hai phút sau anh đứng mũ lên đứng rời đi và vội bước ra xe đi một.

Năm 1972 sau “mùa hè đỏ lửa” tôi là một trong ba sĩ quan của Khu 7 Khu Hồ Chí Minh/ Trại Công CTCT đi thanh tra vùng giới tuyến. Ba người đi cùng là Trung tá Vĩnh Huy, Thiệu tá Nguyễn Công Luận và tôi với cấp bậc Trung úy. Phái đoàn bay ra Huế trú đóng hai tuần ở Mang Cá trong căn thành Địch Nội. Không khí nơi đây dờm dờm mùi chiến tranh. Lần đầu tiên kể từ ngày ra trường tôi trở về quê hương và cuộc chiến. Công quân lúc này như nhao nhao và nấp nấp pháo vào căn thành Huế. Mọi người nghe tiếng đạn rít trên không trung tôi quên nó sặc sặc lên đứng nhào xuống giao thông hào nơi hàng trăm binh sĩ thu dọn đổ vỡ binh chủng và cấp bậc cùng nhào xuống trú pháo. Theo bản năng tự nhiên mọi người nghe tiếng đạn pháo rít trên cao là tôi cúi đầu xuống đứng một lúc dù tôi biết rằng nghe tiếng đạn rít tức là mình đã thoát chết vì đạn đã bay qua khỏi đầu. Chính trong lúc trú pháo này mà tôi hiểu được nỗi kinh hoàng mà anh với tôi Trung úy Nguyễn Thái Hòa và những chiến sĩ số đoàn 5 Bộ Binh tay thò An Lộc đã phải hứng chịu trước những trận mưa pháo dội xuống hàng ngàn người. Trường khi ra Huế lần này tôi đã đi chôn anh Hòa tại nghĩa trang Quân Địch Biên Hòa. Anh trưởng ngày 7-7-1972 đúng ngày Trại trường Nguyễn Văn Thiệu bay xuống An Lộc gắn lon Địch úy cho anh và ngay đêm đó anh bị pháo chết. Nơi trong 24 tiếng đứng ông anh với tôi đã lên chức hai lần, tay Trung úy lên cấp Thiệu tá. Và cũng chính trong lần ra Huế này mà tôi được nghe được một buổi đàm thoại với anh Trường, “nghe về hình thái chiến tranh Trại” lúc này đã được vinh thăng Trung trưởng với ba sao trên ve áo và giữ chức vụ Trại Lữ Quân Đoàn I, Quân khu I. Tất cả những đàm thoại đó đều được ghi lại đầy đủ tôi nghĩ có thể viết thành một quyển sách. Đàm thoại với số thanh liêm trong sách của anh cũng có. Đàm thoại với tác phong chỉ huy của anh cũng có. Đàm thoại với lòng dũng cảm lãnh đạo của anh cũng có.

Tôi nhớ là trong giao thông hào giữa hai đợt pháo kích một vài sĩ quan cũng như tôi sau khi bị tạt sạt liên hồi rất gần giữa tôi với anh Trường hai tôi có đi thăm trường Trại trong lần ra Huế này không. Tôi trở lại không. Rồi tôi nói thêm: “Mình chờ đợi. Đang ngon lành trong ngành CTCT ở hiện tại, gặp những người bạn ký giã tay mình ra tiền tuyến thì một lần. Mà không phải tôi nói giỡn đâu. Một người anh hiện tôi cùng khóa với tôi 2/68 đã bị lãnh búa rì. Ông trưởng hãnh diện

đi khoe với cậu với n M là có ngái anh há đang chián đáu á ngay tuyán đáu!”

Lán thá tái gáp anh Tráng là vào tháng 7 năm 1993 tái Virginia, tái bang êm đám cáa nác Má. Nhá mát khúc phim đác quay nhanh, hai má i ba năm sau ngày tái gáp anh lán chát á Viát Nam tái thăm anh Tráng tái tá gia, mát căn nhà khiêm nháng tái vùng thá đô Hoa Ká. Cuác chián Viát Nam nhá mát giác má hái hùng nháng không thác lúc này đã trá thành dĩ váng. Năm đó vào tháng 7 chúng tái bay qua mián Đông nhân ngày giá thá 30 cáa cha tái đác tá chác tái nhà anh cá tái, anh Viát, á Virginia. Lán đáu tiên gáp anh Tráng trong bá tháng phác, trông anh là á. Anh bán chiác áo bông-ta-gu màu đá trông anh máp ra, trá trung và kháe mán. Lán đáu tiên tái nhìn tháy á anh vá an bình hián trên gáng mát. Nháng đó chác chá là bá ngoài. Bên trong chác hán anh mang náng nái đau và niám cay đáng cáa mát vá táng bái trán sá mang theo anh cho đán tán cuái đái. Anh đách thân rút ráu và ân cán mái tát cá mái ngái. Tái toan tán lái gán anh, nói vái anh vài lái, đác biát là báy tá má lòng cáa tái đái vái anh, nháng tái lái thôi. Tái nghĩ trong báng anh có thá đã nghe nháng lái báy táng táng nhá thá rát nhiáu lán rái, nói ra lái thành khách sáo, vá lái chúng tái là ngái nhà, còn thiáu gì nháng đáp khác đá gáp anh tâm tình. Nháng tái đã lám. Đáp khác đá gáp anh đã không bao giá đán, cho đán khi anh ra đi vĩnh vián vào ngày 22 tháng 1 năm 2007. Tái không tháng lán thá tái gáp anh á Virginia đó cũng là lán chát. Và chúng tái ván cháa bao giá trao đái vái nhau đác á mát lái. Tái chá còn cách tá an ái là ba năm trác khi anh mát anh đã đác nháng lái chân tình cáa tái viát vá anh trên trang đáu cuán sách Giòng Sông Thanh Tháy tái gái táng. *

* *

Tráa hôm nay tái lái xe đán thăm anh Phám Háu. Nhà anh Háu á Bothell, cách Shoreline chá chúng tái á khoáng 20 phút lái xe. Tá máy năm nay chúng tái có mát giao ác. Cá cách khoáng hai tháng là hai đáa phái ái cho nhau mát tiáng, hán nhau tái mát quán ăn, ăn tráa rái ngái hàn huyền. Luân phiên chúng tái trá tián. Nháng đáo này anh hái lán, ngái lái xe, nên tái tháng đán nhà anh chá anh đi.

Tá trong nhà bác ra anh nói ngay:

– Tôi quên mát rái. Không biát lán này ai trá tián, ông hay tái?

– Tôi cũng không nhá. Nháng nhám nhá gì. Đá tái trá cho. Anh cá “vô tá” đi cho tái nhá!

– Này này! Ông đáng có lái đáng cái bánh Alzheimer cáa tái nhé! Cái gì cũng phái cho nó sáng pháng...

Trong lúc lái xe tái nghĩ đán sá tình cá hiáu đã khián chúng tái gáp lái nhau và á gán nhau trên nác Má. Bán má i năm trác chúng tái có mát thái gian cùng phác vá tái Khái Ká Hoách/Táng Các CTCT. Anh Háu lúc áy là Thiáu tá nháng anh chá tám trú á Táng Các vài tháng trác khi chá biát phááng Phá Táng Tháng. Hái đó tái nghe đán anh có “gác” lán lám.

Rồi tro theo gió

Tác Giả: Nguyễn Tấn Thịnh
Thứ Hai, 29 Tháng 8 Năm 2011 19:51

Sau này khi anh chuyển đến anh cũng nói: “Gọi là gì! Toàn là đơn nhân không à!”. Tôi cũng nhớ là sau khi biết tôi là con của ông cụ, anh Hùng, tác giả tập thơ Chuyền Chúng Minh, có đề cho tôi ngay câu thơ mà anh đã làm trước đó mấy năm: “Yêu Nhặt Linh tôi chọn tên Nhặt Tuần”. Cùng sang Mùa năm 1975 và cùng chọn từ bang miền Tây Bắc nước Mỹ để đặt tên, chúng tôi đã có dịp gặp nhau thoáng xuyên thời gian ba mấy năm nay.

Ăn trưa xong, bên tách trà nóng, chúng tôi ôn chuyện cũ. Liên trong câu chuyện hình ảnh của những người mà chúng tôi đã từng quen biết năm xưa, người mà tôi còn, liên liên tiếp hiện ra. Tôi nghĩ đến Trung tá Ngô Văn Hùng, Trưởng phòng Khảo sát Hồ Chí Minh/Tổng Cục CTCT, xếp của chúng tôi, đã chết vì ngập lụt trên chuyến tàu hàng chuyên chở tù nhân của Bộ. Trung tá Nguyễn Đình Bảo, Trưởng phòng Nghiên cứu Hồ Chí Minh, xếp trực tiếp của tôi, cũng đã ra đi từ bang New Jersey miền Đông nước Mỹ. Trung tá Vĩnh Huy, Tiểu đoàn trưởng Tiểu đoàn 50 CTCT, người mà anh Hùng vẫn khen là có giọng nói và tác phong rất bình, đã từ lâu tôi mất liên lạc, không biết còn ở Calgary bên Canada hay không. Và Tiểu tá Nguyễn Công Luận nữa, không biết anh còn ở San José hay không, sẽ có khi anh hiện ra sao...

Bên ngoài lướt qua khung kính cửa nhà hàng mà anh bay bay. Bãi đậu xe lá vàng phấp phất nhấp nhô. Bầy giun là cuộn thu, những chiếc lá cửa hàng cây phong rụng trên bãi đậu xe đã biết được chuyển từ màu vàng óng sang màu đen tía. Mọi liên của gió mạnh thổi lá rụng lên bay đậu trên mũi trên kính những chiếc xe hơi nằm trên bãi.

Tôi nhìn anh Phạm Hùng ngắm hàng râu mép của anh và bóng thơ anh cũng bình yên như Trung tá Vĩnh Huy trong hình ảnh ký ức tôi năm xưa. Chỉ khác là bầy giun râu tóc của nhà thơ này đã chuyển sang màu mù i tiêu. Như đơn Trung tá Vĩnh Huy tôi liên tiếp những đơn liên chúng tôi ra Huế năm 1972 và tôi nói với anh Hùng:

– Tôi đang viết gì mới bài về tập thơ Ngô Quang Trưởng, nghe nói anh có làm bài thơ về ông Trưởng hay không, anh có thể đề cho tôi được không?

Năm ngoái cũng trong một lần đi ăn trưa hôm nay tôi đã kể cho anh Hùng nghe về các mục sau cùng của anh Trưởng là sau khi anh chết tro của anh được rải trên đèo Hải Vân. Vào mùa hè năm 2008, một năm sau khi anh chết, ý nguyện đó đã được gia đình thực hiện. Theo tôi Nhung kể cho tôi trong một lần đi ăn thì anh Trưởng có một người tài xế sống ở Việt Nam mà Nhung vẫn thường xuyên liên lạc và giúp đỡ tôi nhiều năm nay. Chính chú tài xế này đã đón Nhung và các con Nhung từ phi trường Tân Sơn Nhất khi Nhung mang bình tro anh Trưởng về Việt Nam. Phi trường chú tài xế chính là người thành phố Sài Gòn. Thơ là một đi lòng là nhà chú tài xế đó là trên đường Thạch Lam, một con đường mà sau này khá liên và dài sâu trong Chợ Lớn. Tôi có hỏi Nhung là chú này có biết Nhung là con của Thạch Lam hay không Nhung trả lời là chú này không biết và Nhung cũng không nói. Rồi

Rời tro theo gió

Tác Giả: Nguyễn Tấn Thịnh
Thứ Hai, 29 Tháng 8 Năm 2011 19:51

---

sau đó tôi c̄ bay ra Huế thuê xe lên đèo Hải Vân. Đ̄n ḡn đ̄nh đ̄o n̄i m̄t khúc ngōt nguy hīm có m̄t cái mīu nh̄ th̄ nh̄ng nḡi b̄ tại n̄n ch̄t đ̄o. Nhưng quȳt đ̄nh ch̄n ch̄ này đ̄ rời tro. Sūt ngày hôm đó tr̄i âm u giông gió. M̄y m̄ con và chú tài xế kh̄n nguȳn tr̄c mīu. M̄t lát lâu sau kh̄n xong nḡng lên thì tr̄i đ̄t b̄ng đ̄ng quang đ̄ng h̄n lên mây tan và tr̄i trong xanh. V̄ con anh Tr̄ng nḡng nḡi m̄t k̄ c̄ nḡi tài xế trung thành l̄n l̄t rời tro theo gió, tro c̄a v̄ t̄ng l̄ng danh c̄a quân s̄ VNCH bay trên nḡn đèo hùng vĩ Hải Vân n̄i mà chú tài xế kia đã nhīu l̄n ch̄ v̄ t̄ng ba sao qua l̄i trên tr̄c l̄ Huế -Đà Nẵng, nḡn đèo đã đ̄a v̄ t̄ng ch̄n lĩnh vùng đ̄a đ̄u lên đ̄nh vinh quang và cũng là nḡn đèo đã kéo v̄ t̄ng y xūng ch̄n cùng th̄m b̄i.

Rời tro theo gió... trên đ̄nh đèo Hải Vân... ý nguȳn c̄a nḡi đã khūt ḡi lên trong tôi hình ảnh v̄a bi hùng l̄i v̄a lãng m̄n, nh̄ là s̄ k̄t h̄p tuȳt v̄i gīa m̄i tình c̄a viên đ̄ng t̄ng v̄i cô con gái đ̄u lòng c̄a nhà văn Tô L̄c Văn Đoàn.

Nḡm ngùi tôi l̄ng nghe anh Phạm Hữu đ̄c b̄n câu th̄ sau đây c̄a anh:

L̄nh sáng gī, l̄nh chīu b̄ Huế !
Bao chīn công... cũng th̄ mà thôi
Hải Vân... tro rời b̄n tr̄i
H̄t tro nào... l̄c vào n̄i c̄ thành?
Nh̄t Tūn
Tīu đoàn 5 Nh̄y Dù VN (3/1954-9/1954).